

Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo
3 priedas

**Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų
dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos
įvertinimo pažyma**

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
1.	<p>Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius</p>	<p>2017-06-19 raštu Nr. (3)-V3-903(12.1) pateiktos pastabos: 1. SPAV ataskaitos brėžiniuose pažymėti visų planuojamoje teritorijoje esančių saugomų teritorijų ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų ribas bei užrašyti jų pavadinimus. 2. Papildyti SPAV ataskaitą numatant galimybę įsteigti Šeškinės ozo valstybinį draustinį, įvertinti faktus, kad per dešimt metų nuo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo neįsteigti numatyti savivaldybės draustiniai, diskutuojama dėl kai kurių savivaldybės draustinių statuso keitimo. 3. Rengiant Bendrąjį planą patikslinti saugomų teritorijų ribas bei įrašyti nuostatą, kad saugomų teritorijų ribos keičiamos saugomų teritorijų specialiaisiais planais. 4. Bendrojo plano sprendiniuose perkelti, ar duoti nuorodas į saugomų teritorijų, esančių Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje, patvirtintus tvarkymo planus. 5. Bendrojo plano tekstiniuose sprendiniuose nurodyti teritorijos (karinės teritorijos, Pagubės g. 63, Vilnius), kuri rengiant Verkių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų ir tvarkymo sprendinių koregavimo bus išimama iš Verkių regioninio parko, naudojimo reglamentus.</p>	<p>Į pastabas Nr. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9 atsižvelgta, papildant ir pakoreguojant SPAV ataskaitą.</p> <p>Į pastabą Nr. 5 bus atsižvelgta Bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje.</p> <p>Į pastabą Nr. 6 atsižvelgta iš dalies: Tiek galiojančio Bendrojo plano, tiek rengiamo Bendrojo plano keitimo tekstiniuose ir grafiniuose sprendiniuose, susijusiuose su saugomų teritorijų naudojimu ir tvarkymu, yra integruoti patvirtinti saugomų teritorijų tvarkymo plano sprendiniai, todėl nei vienos nagrinėjamos alternatyvos sprendinių tiesioginio neigiamo poveikio saugomoms teritorijoms nenumatoma. Dėl šios priežasties aprašyti kiekvieną saugomą teritoriją atskirai ir nagrinėti alternatyvų poveikį kiekvienai iš jų netikslinga.</p>

		<p>6. Tekstiniuose ir grafiniuose sprendiniuose aiškiai aprašyti ir pažymėti, kas planuojama saugomose ir „Natura 2000“ teritorijose, aprašant kiekvieną teritoriją atskirai.</p> <p>7. Nurodyti skirtumus tarp teritorijos vystymo koncepcijų saugomų ir „Natura 2000“ teritorijų aspektu.</p> <p>8. SPAV ataskaitoje nurodyti poveikį saugomoms ir „Natura 2000“ teritorijoms įgyvendinus Bendrojo plano sprendinius.</p> <p>9. Bendrojo plano SPAV ataskaitos brėžinių legendose atskirti esamus objektus nuo planuojamų.</p>	
2.	<p>Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyrius Konstitucijos pr. 3, 09601 Vilnius</p>	<p>2017-06-23 raštu Nr. A178-30/17(2.3.1.3-UK2) pritarta su pastaba, kad, detalizuojant Bendrojo plano sprendinius tikslesniu masteliu, bus užtikrinti bendrieji želdynų apsaugos ir tvarkymo principai</p>	<p>Į pastabą bus atsižvelgta Bendrojo plano sprendinių konkretizavimo stadijoje.</p>
3.	<p>Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas Kalvarijų g. 153, 08221 Vilnius</p>	<p>2017-06-14 raštu Nr. 2.10-7412 nepritarta SPAV ataskaitai, nes SPAV ataskaitoje nepateikta informacija apie konkrečių Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano keitimo sprendinių (transporto judėjimo, gamybos ir sandėliavimo teritorijų vystymo, gyvenamųjų teritorijų plėtros ir kitų sprendinių) galimą poveikį visuomenės sveikatai (įskaitant triukšmą, oro taršą, vibraciją, elektromagnetinį lauką, infragarsą, dirvožemį)</p>	<p>Vadovaujantis LRV 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467 patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 25 punktu, vertinimo ataskaitoje, kai rengiama koncepcija, aprašomos ir įvertinamos koncepcijos ir jos alternatyvų galimos reikšmingos pasekmės aplinkai. Šiame Bendrojo plano rengimo etape „konkrečių Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano keitimo sprendinių“, pagal kuriuos būtų galima nustatyti galimą poveikį visuomenės sveikatai (įskaitant triukšmą, oro taršą, vibraciją, elektromagnetinį lauką, infragarsą, dirvožemį), nėra, todėl atsižvelgti į Nacionalinės visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos ministerijos Vilniaus departamento pastabą negalime. Išsamus poveikio visuomenės sveikatai vertinimas turi būti atliekamas rengiant konkrečių naujai kuriamų objektų (gamybos, sandėliavimo, transporto mazgų ir kt.) poveikio aplinkai vertinimą (PAV).</p>
4.	<p>Trakų rajono savivaldybės administracija Vytauto g. 33, 21106 Trakai</p>	<p>2017-06-16 raštu Nr. AP3-2452 pritarta be pastabų. 2017-07-03 raštu Nr. AP3-2625 2017-06-16 raštas Nr. AP3-2452 papildytas prašymu keisti Bendrojo plano sprendinius: 1. Lentvario zonoje nenumatant galimybės vykdyti taršią gamybą. 2. Atsižvelgiant į bendruomenės pageidavimą siūloma</p>	<p>Į pasiūlymų pirmą dalį atsižvelgta, pakoreguojant Bendrojo plano keitimo koncepciją ir SPAV ataskaitą: „Gamybos ir sandėliavimo teritorijų vystymo kryptys: Išskiriamos šešios gamybos ir sandėliavimo teritorijų vystymo kryptys pagal tris prioritetus: Pirmas prioritetas:</p>

		Lentvario zonoje prioritetą teikti komercinių objektų teritorijoms.	1. Lieka neįsisavintos teritorijos pramonei ir sandėliavimui, jose tvarkoma infrastruktūra (bet kokia esama ar planuojama ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančiai ir numatamai gyvenamajai aplinkai bei žmonių sveikatai): <ul style="list-style-type: none"> ○ Kuprioniškių teritorija: pilnai parengiama infrastruktūra; ○ Salininkų teritorija: infrastruktūra tvarkoma kiek vėliau, didėjant papildomos išvystytos gamybos teritorijos poreikiui; ○ Lentvario zona (sprendinių konkretizavimo stadijoje siūlomas funkcinės zonos tikslinimas, dalį teritorijos įvardinant kaip Paslaugų teritorija).“ Dėl pasiūlymų antros dalies: „Lentvario zonoje“ pramonės įmonių plėtros teritorijos numatytos ne tik koncepcijoje, bet ir 1998 bei 2007 metais patvirtintuose miesto savivaldybės teritorijos bendruosiuose planuose, vadovaujantis bendrųjų planų sprendiniais, dalyje teritorijos įregistruoti pramonės ir sandėliavimo paskirties sklypai. Todėl sprendinių konkretizavimo stadijoje siūlomas funkcinės zonos tikslinimas, dalį teritorijos įvardinant kaip Paslaugų teritorija.
5.	Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius Šnipiškių g. 3, 09309 Vilnius	2017-06-29 raštu Nr. (13.53.-V)2V-870 ataskaitai pritarta su sąlyga , kad rengiant Bendrojo plano keitimą bus atsižvelgta į Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato 2017-06-13 raštą Nr. 4S-119(12.8), o tarp Bendrojo plano uždavinių bus formuluojamas : išsaugoti, išryškinti ir nepažeisti Vilniaus mieste esančių kultūros paveldo objektų ir vietovių vertingųjų savybių bei numatyti papildomus reikalavimus apsaugos zonose (vizualinės ir fizinės apsaugos pozoniuose) esančioms teritorijoms. Bendrojo plano sprendiniai turi atitikti Žemės įstatymo 28 straipsnį.	Į pirmą pastabos dalį atsižvelgta papildant ir pakoreguojant SPAV ataskaitą. Atsakant į antrą pastabos dalį pastebime, kad bendrojo plano tikslai ir uždaviniai nustatyti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo darbų programoje, patvirtintoje Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 30-991 ir šiame etape jie nekoreguojami. Tačiau užtikriname, kad Bendrojo plano sprendiniai bus rengiami siekiant išsaugoti, išryškinti ir nepažeisti Vilniaus mieste esančių kultūros paveldo objektų ir vietovių vertingųjų savybių, numatant papildomus reikalavimus apsaugos zonose esančioms teritorijoms bei laikantis Lietuvos Respublikos Žemės įstatymo.
6.	Vilniaus rajono savivaldybės administracija Rinktinės g. 50, LT-093188 Vilnius	2017-07-11 raštu Nr. A33(1)-4655-(4.15) ataskaitai nepritarta dėl šių priežasčių: 1. Aprašomi sprendiniai ir nurodoma Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo darbų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-04- 28 įsakymu Nr. 30-991, apima (3200 kv. km) gretimų savivaldybių teritoriją, taip pat dalį Vilniaus rajono	Dėl pastabos Nr. 1: Bendrojo plano sprendiniai nerengiami gretimų savivaldybių teritorijose - pagal bendrojo plano planavimo darbų programą nagrinėjama teritorija apima dalį gretimų savivaldybių teritorijos, o to nedraudžia Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės. Dėl pastabos Nr. 2: Metropolinė zona nėra planuojama. Esamos būklės analizės metu pateikti

	<p>savivaldybės, ir neatitinka Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių 80 p. „Savivaldybės bendrojo plano planuojama teritorija yra savivaldybės teritorija“.</p> <p>2. Planuojama Vilniaus metropolinė zona neatitinka Vilniaus apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano, patvirtinto 2008-12-03 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1310, nes toks sprendinys nesuplanuotas Vilniaus apskrities bendrajame plane ir negali būti planuojamas žemesnio lygmens vienos savivaldybės bendruoju planu.</p> <p>3. Skyriuje „Miesto vidaus struktūra“ miestui priskiriamos ir Vilniaus rajono bei Trakų rajono savivaldybių teritorijų dalys – tai neatitinka Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinių.</p> <p>4. Skyriuose „Urbanistinė regeneracija“ ir „Išorės struktūra“ siekiama įteisinti Vilniaus miesto aglomeracinę zoną, toks sprendinys neatitinka Vilniaus apskrities teritorijos bendrojo plano, patvirtinto 2008-12-03 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1310, nes Apskrities plane yra nustatytos aglomeracinės zonos, kurias savivaldybės planuoja savarankiškai savo teritorijoje, derindamos sprendinius su kaimyninėmis savivaldybėmis. Taip pat pažymime, kad planuojama Vilniaus miesto aglomeracinė zona neatitinka nustatytos Apskrities bendrajame plane.</p> <p>5. Skyriuje „Urbanistinė regeneracija“ numatoma palikti „strategiškai reikšmingas teritorijas (19 procentų visos savivaldybės teritorijos ploto) žemės ūkiui ir gyvulininkystei vystyti“ Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.</p> <p>6. Skyriuje „Miesto gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas“ nepasiūlytos priemonės gamtinio karkaso teritorijose, kurios sudaro 67 procentus savivaldybės ploto, miesto užstatymo tankio ir intensyvumui didinti, taip pat nenurodytos planuojamo užstatymo intensyvumo didinimo (aprašomo kituose skyriuose) pasekmės gamtinio karkaso teritorijoms.</p> <p>7. Nenurodomos taršios gamybos ar atliekų tvarkymo teritorijos, kurioms yra arba turi būti nustatytos sanitarinės apsaugos zonos.</p> <p>8. Nurodyta Vilniaus miesto transporto jungtis per Buivydiškių k. Sodų kalno gatvę nuo Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio. Įvertinus technines galimybes, pagal 2016-06-03 posėdžio</p>	<p>pasiūlymai dėl tokios zonos įteisinimo aktualumo, tačiau tai nėra bendrojo plano sprendinys, kadangi, kaip minėta, bendrojo plano sprendiniai planuojami tik Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje. Sutinkame, kad tokie sprendiniai gali būti priimami tik aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose, tačiau, rengiant bet kokio lygmens teritorijų planavimo dokumentą, nėra uždrausta teikti pasiūlymus, „išeinančius“ už miesto savivaldybės administracinių ribų.</p> <p>Dėl pastabos Nr. 3: Pastaba įvertinta, papildant tekstą: „periferinėje zonoje dalis esančių gyvenviečių yra Vilniaus rajono ir Trakų rajono savivaldybių administracinėse ribose“.</p> <p>Dėl pastabos Nr. 4: Bendrojo plano keitimo koncepcijoje siūloma įteisinti Vilniaus miesto aglomeracinę zoną. Suprantama, kad aglomeracinė zona negali būti įteisinta be gretimų savivaldybių sutikimo, tačiau teikti tokį pasiūlymą nėra uždrausta. Kaip vienas pavyzdžių, kad tema aktuali – susisiekimo jungčių, kurios sieja ir Vilniaus miestą, ir Vilniaus rajoną, projektavimas: ir Vilniaus miesto, ir Vilniaus rajono savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose numatyta perspektyvinė gatvė, jungianti Pilaitės šiaurinę dalį su mieste esančiomis teritorijomis per Vilniaus rajono savivaldybės teritoriją, tačiau šios jungties likimas nėra aiškus (žr. pastabą Nr. 8) dėl pavienių sklypų užstatymo, neįvertinant abiejų bendrųjų planų sprendinių.</p> <p>Pastaba, kad „toks sprendinys neatitinka Vilniaus apskrities teritorijos bendrojo plano“ (toliau - VABP) nėra teisinga, nes VABP numatė „esamas aglomeruotos urbanizacijos zonos ribas“ ir „perspektyvinės aglomeruotos urbanizacijos zonos ribas“ (žr. VABP brėžinį 1 „Apskrities teritorijos raidos ir naudojimo brėžinys“), o BP keitimo koncepcijoje šios VABP pažymėtos ribos yra patikslintos, įvertinant esamos būklės analizės metu sukauptą informaciją, bet tai, kaip minėta, nėra bendrojo plano sprendinys. Kad aglomeracinėje zonoje aktualu spręsti bendrus klausimus, liečiančius gretimų savivaldybių problemas, iliustruoja to paties VABP sprendiniai: juose numatoma „plėtoti esamas Vilniaus miesto ir jo aglomeracijos zonų vandentiekio sistemas ...“ (p. 49.4.1), „plėtoti Vilniaus miesto ir jo aglomeracijos zonų nuotekų surinkimo sistemas ...“ (p. 50.1.1.) ir pan.</p> <p>Į pastabą Nr. 5 atsižvelgta pakoreguojant SPAV ataskaitą. Komentuojant pastabą Nr. 6, pastebime, kad priemonės gamtinio</p>
--	---	--

		<p>protokolą, bendru Vilniaus miesto plėtros departamento ir Vilniaus rajono specialistų susitarimu šios jungties buvo atsisakyta.</p> <p>9. Nenurodomos vandenvietės, aptarnaujančios Vilniaus miestą (arba rezervinės) ir esančios Vilniaus rajono teritorijoje bei jų apsaugos zonos. Nurodoma higienos norma HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“ 2015-08-03 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos buvo pripažinta netekusi galios.</p>	<p>karkaso teritorijose, miesto užstatymo tankio ir intensyvumui didinti, bus numatomos sprendinių konkretizavimo stadijoje. Tuo tarpu vystant Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepciją 2, pirmenybė teikiama kompaktiško miesto sukūrimui centrinėje ir vidurinėje zonose, panaudojant vidinės plėtros rezervus, tokiu būdu užtikrinant gamtinio karkaso, kuris apims mieste esančias miškų ir miškingų teritorijų, želdynų, vandenių, neurbanizuotų saugomų teritorijų dalių ir šlaitinių juostų bei erozinių kalvynų su dominuojančiais 15° ir statesniais šlaitais, teritorijų stabilumą ir užtikrins biologinės įvairovės išsaugojimą bei teigiamą poveikį gamtinei aplinkai.</p> <p>Atsakant į pastabą Nr. 7 pastebime, kad Bendruoju planu nenustatomi tie reikalavimai, kurie priskiriami statinio projekto rengimo, žemėvaldų ir statybos ar technologijų projektavimo kompetencijai (žemės sklypų ribų, servitutų nustatymas; konkretaus žemės naudojimo būdo ir pobūdžio nustatymas pagal teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus apribojimus; konkretūs inžineriniai ir technologiniai sprendimai; <i>konkrečių nuo objekto veiklos ir technologijos priklausančių sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymas</i> ir kita).</p> <p>Dėl pastabos Nr. 8:</p> <p>Tenka konstatuoti faktą, kad „bendrų“ projektų, kurie sieja gretimas savivaldybes, įgyvendinimas dažnai rezultatų neduoda. Nors transporto jungtis per Buivydiškių k. Sodų kalno gatvę nuo Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio yra numatyta ir Vilniaus rajono, ir Vilniaus miesto savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose, nepritarime SPAV ataskaitai rašoma, kad „įvertinus technines galimybes ... šios jungties buvo atsisakyta“. Bet šis jungties atsisakymas yra įformintas tik bendru gretimų savivaldybių specialistų protokolu. Todėl minėtos transporto jungties trasos klausimą tikslinga spręsti kartu su Vilniaus rajono savivaldybės administracija sprendinių konkretizavimo stadijoje.</p> <p>Dar vienas pavyzdys, iliustruojantis tą pačią situaciją dėl susisiekimo infrastruktūros perspektyvinių sprendinių įgyvendinimo problematikos – Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane atsisakyta transportinės jungties tarp Pilaitės ir Vilniaus-Kauno automagistralės, nors ji numatyta ne tik VABP (kaip „krašto reikšmės kelias“), bet ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (kaip „planuojamas pirmo rango magistralinis (tarptautinis) autokelias“).</p> <p>Dėl pastabos Nr. 9:</p> <p>Visos vandenvietės ir jų apsaugos zonos fiksuotos bendrojo plano keitimo</p>
--	--	---	--

			<p>esamoje būklėje (ne tik esančios Vilniaus miesto savivaldybėje, bet ir gretimose savivaldybėse) vadovaujantis Lietuvos geologijos tarnybos pateiktais naujausiais duomenimis (2016 m. liepos 27 d.). Šios vandenvietės bei jų apsaugos zonos taip pat bus fiksuotos ir bendrojo plano sprendiniuose.</p> <p>Į pastabą dėl negaliojančios higienos normos HN 44:2006 atsižvelgta pakoreguojant SPAV ataskaitą.</p>
7	<p>Aplinkos apsaugos agentūros poveikio aplinkai vertinimo departamentas Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius</p>	<p>2017-07-24 raštu Nr. (28.8)-A4-7637 pateiktos pastabos:</p> <p>1. 4.3 skyriuje Paviršiniai ir požeminiai vandenys, Požeminių vandenų skirsnyje, neteisingai naudojamos sąvokos, turi būti: „požeminių vandenviečių apsaugos zonos“, „mikrobiologinės taršos apribojimo juosta“. ... Atkreipiame dėmesį, jog Lietuvos higienos norma HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“ – negaliojantis dokumentas.</p> <p>2. 9.4 skyriuje Gamtinė aplinka, poskyryje Miesto gamtinio karkaso (GK) taikymas, neteisingai vertinamas gamtinio karkaso sąvokos turinys ir sudaroma Vilniaus gamtinio karkaso teritorinė schema. Sudarant gamtinio karkaso schemą, reikalinga vadovautis Gamtinio karkaso nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 (...) reikalavimais, Lietuvos Respublikos teritorijos bendroju planu, Vilniaus apskrities teritorijos bendroju (generaliniu) planu.</p> <p>3. Nepritariame 9.4.2 poskyryje Miestų miškai, miškų tvarkymo gairėse numatytais miškų tvarkymo gairėms: „skatinti miškų kaip viešųjų erdvių pritaikymą atskiriesiems želdynams įrengti urbanizuotų teritorijų gretimybėse“. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 11 straipsnio nuostatomis, „miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais“. Vienas iš šių atvejų: atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti. Vadovaujantis miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-09-26 nutarimu Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ 4 punkto nuostata <u>miško parkų</u> funkcinė paskirtis: „tenkinti visuomenės</p>	<p>Į Pastabą Nr.1 atsižvelgta, pakoreguojant SPAV ataskaitą.</p> <p>Dėl Pastabos Nr.2.</p> <p>Manome, jog BP koncepcijoje ir SPAV ataskaitoje apibrėžtu gamtinio karkaso (GK) sąvokos turiniu galime vadovautis, naujai lokalizuodami Vilniaus GK teritorinę schemą, <i>dėl šių priežasčių</i>:</p> <p>1) minėtas GK sąvokos turinys ir jo pagrindu parengta Kauno miesto GK schema <i>teisiškai įtvirtinta</i> su Kauno BP ir egzistuoja nuo 2013 m. (vienas šio įtvirtinimo subjektų - AAA padalinys), taigi akivaizdus <i>teisinis precedentas</i>;</p> <p>2) dabartinė, nuo 1998 m. galiojanti Vilniaus GK teritorinė schema, kaip planavimo instrumentas, stabdo BP iki 2015 numatytų pagrindinės miesto dalies konversijos ir pertvarkymo sprendinių įgyvendinimą – tai nesuderinama su ES <i>tvariosios plėtros „Kompaktiško miesto“</i> ir „<i>Decentralizuotos koncentracijos</i>“ strategijomis;</p> <p>3) teorinėje plotmėje ryškūs užmiesčio ir miesto gamtinio karkaso skirtumai, pabrėžiant pastarojo sudėtingumą, aprėpiantį <i>tris lygiavertes funkcijas: kompozicinę, rekreacijos gamtoje ir ekologinės kompensacijos</i>, įvertinti kelių autorių tekstuose (Daniulaitis, Dringelis ir kt.); GK formavimo Vilniuje metodinės problemos apžvelgtos: Vilniaus (...) BP keitimas / Esamos būklės įvertinimo stadija / 5. Gamtinė aplinka / 5.3.2. Gamtinio karkaso metodinės spragos;</p> <p>4) kuriamos Vilniaus GK teritorinės schemos <i>nepalyginamai tikslesnis mastelis</i> (m1:10000) perkelia ją į <i>detalizuojamąjį</i> (žemesnį) hierarchinį lygmenį, nei LR BP (m1:400000) ir Vilniaus apskrities BP (m1:100000) teiktos gamtinio karkaso schemos, todėl prieštaravimo tarp jų neįžvelgiame;</p> <p>5) siūlomas sąvokos turinys GK teritoriniam tikslinimui <i>atitinka BP keitimo tikslus ir uždavinius</i> (VMS administracijos direktoriaus 2016-03-24 įsak. Nr. 30-650), išdėstyti šiuose skirsniuose: (...)</p>

rekreacines, kultūrinės ar edukacines reikmes, sudaryti sąlygas plėtoti poilsio, turizmo, sporto, reabilitacijos, mokymo ar kitą rekreacinę, kultūrinę, pažintinę veiklą gamtoje; kartu mažinti šios veiklos žalingą poveikį aplinkai ir išsaugoti šių miškų stabilumą“, 5 punkto nuostata, miestų miškų funkcinė paskirtis: „tenkinti miestų gyventojų rekreacines, sanitarijos ir higienos reikmes, sudaryti sąlygas palankias rekreacijai, masiniams renginiams gamtoje, gerinti miestų oro kokybę, gerinti jų estetinį vaizdą, formuoti ir palaikyti tam tinkamiausius medynus“. Atsižvelgiant į tai, mūsų nuomone, atskirieji želdynai galėtų būti formuojami vietoje nedidelio ploto miško žemės sklypų, įsiterpusių tarp urbanizuotų teritorijų.

6.3. *pasikeitus gamtinio karkaso reglamentavimui, įvertinti plėtros galimybes urbanizuotoje miesto dalyje, atsižvelgiant į žaliųjų zonų poreikį ir nustatant aiškesnį reglamentavimą;*
(...)

8.10.1. *atlikti gamtinio karkaso lokalizacijos Vilniaus mieste korektūrą;*

8.10.2. *aiškiai apibrėžti gamtinio karkaso teritorijų reglamentavimą, kitos paskirties žemės sklypuose turi būti nustatomi reglamentai procesams urbanizuotame gamtiniame karkase reguliuoti; esant poreikiui nustatyti didesnius užstatymo tankius, taikant kitas kraštovaizdžio naudojimo gerinimo ir ekologinio kompensavimo priemones.*

Dėl pastabos Nr.3.

Atkreipiame dėmesį, kad pastaboje išvardinti argumentai dėl nepritarimo vienam ilgalaikio miškų tvarkymo gairių punktui yra neesminiai – išimtinai *kiekybinio pobūdžio*. Tai atskleidžia paskutiniame pastabos sakinyje išdėstyta nuomonė.

Pateikiame opios nuostatos „*skatinti miškų kaip viešųjų erdvių pritaikymą atskiriesiems želdynams įrengti urbanizuotų teritorijų gretimybėse*“ komentarus.

1. Panašaus turinio nuostata yra įtvirtinta Vilniaus BP 2007 m. (4.3 Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema / 4.3.4 Želdynai / Gyvenamųjų teritorijų želdynų normavimas): „*Jeigu BP identifikuota plėtros teritorija ribojasi (nėra atkirsta A arba B kategorijos gatvių) su aukšto rekreacinio potencialo ne draustinio mišku, tos teritorijos daliai, kurių formuoja 400m pločio ruožas palei miško pakraštį, normatyviniai vietiniai želdynai, atsižvelgiant į vietos sąlygas, gali būti planuojami miško žemėje, miškotvarkos projektu numatant medynų ugdymą*“.

2. Dalis funkcijų, kurias *miškai* ir *želdynai* atlieka miestuose, yra panašios. Tačiau pagal apibrėžtį (*LR Želdynų įstatymas*) *atskirieji rekreacinės paskirties želdynai* savo įrangos laipsniu yra / turi būti nepalyginamai geriau nei miškai pritaikyti įvairioms su poilsiu susijusioms miestiečių veikloms.

3. Miškai sudaro kiek daugiau nei trečdalį Vilniaus teritorijos, tačiau mūsų teisės aktais kaip urbanistinės struktūros dėmuo jie *nėra normuojami*; tuo tarpu *atskirieji želdynai* normuojami, vadovaujantis *apsirūpinimo* (ploto tenkančio vienam gyventojui) ir *pasiekiamumo* kriterijais. Skirtingose miesto dalyse pastebimi dideli *apsirūpinimo*

			<p>želdynais netolygumai.</p> <p>4. Šie netolygumai gali būti mažinami, kuriant, arčiausiai miestiečių esančius, <i>atskiruosius vietinius (kvartalų grupės) želdynus</i>. Jų funkcijoms išdėstyti nereikalingi dideli plotai, optimalus dydis – apie 1Ha.</p> <p>5. Želdynų įrengimo ir priežiūros finansinis modeliavimas turi daugiau galimybių nei miškų.</p> <p>6. Tačiau privačios žemės nuosavybės sąlygomis, neesant veiksmingu vietovės lygmens kompleksinio planavimo mechanizmų (mūsų planavimo sistemos yda), yra labai sudėtinga įkurti <i>vietinius želdynus</i> naujai plėtojamose miesto teritorijose.</p> <p>7. Todėl esamas valstybinių miškų kaip <i>viešųjų erdvių</i> potencialas turi būti išnaudotas. Į vietinius želdynus gali būti transformuojami tiek miško ploteliai, įsiterpę tarp gyvenamųjų teritorijų, tiek miško pakraščių dalys, su jomis besiribojančios.</p> <p>Procesas ypač skatinamas didelio ir vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosiose teritorijose.</p> <p>Vadovaudamiesi aukščiau išdėstytais komentarais, <i>iš dalies atsizvelgiame į pastabą</i>, ir išdėstome SPAV ataskaitos tekstą taip: „skatinti miškų kaip viešųjų erdvių pritaikymą atskiriesiems vietiniams želdynams įrengti urbanizuotų teritorijų gretimybėse“. Konkretizuojant sprendinius, tekstas gali būti toliau tikslinamas.</p>
--	--	--	--

Vilniaus miesto savivaldybės
administracijos direktorius

Povilas Poderskis
2014-11-24

Plano ar programos rengimo organizatorius _____

(vardas, pavardė, pareigos, parašas, data)